

Nieuwsbrief Rolstoelwandeling.nl en Rolroute.nl

Dertiende editie – najaar 2025

Onze dertiende nieuwsbrief!

Deze eerste nieuwsbrief na het uitkomen van ons magazine is weer in onze gebruikelijke opmaak. Afgelopen juli konden we het magazine als verjaardagscadeau aan Daphne overhandigen. Drie jaar eerder kreeg ze van ons de website cadeau – toen met wel 12(!) toegankelijke routes. Inmiddels is de website gegroeid en staan er 142 routes online! Dat hadden we ruim drie jaar geleden zelf ook niet bedacht.

Nog steeds zijn we als “team” van twee vrijwilligers bezig met de website. We merken wel dat de website steeds meer bezoekers trekt en vinden het leuk dat er zo veel mensen gebruik maken van wat is begonnen als verjaardagscadeau voor iemand die net in een rolstoel terecht was gekomen.

Onze focus blijft liggen op routes testen en plaatsen, inmiddels gecombineerd met routes opnieuw testen om te zorgen dat de website zo actueel mogelijk blijft. We merken wel dat het een uitdaging is om zo actueel mogelijk te blijven. Zo zijn er nog 11 routes en een museum die we graag opnieuw zouden testen; maar ook hebben we nog ongeveer 60 routes die we al online hebben gevonden, maar die we nog niet hebben getest. Kortom: we zijn nog niet klaar met testen!

In deze nieuwsbrief kijken we ook naar het buitenland: wat viel ons op in Zweden en Finland tijdens onze vakantie? We hebben een route in België getest en willen binnenkort graag naar Duitsland, waar we ook een bijzondere route zouden willen testen.

Zoals gewoonlijk plaatsen we in deze nieuwsbrief alle berichten die we op social media geplaatst hebben: een foto, wat achtergrondinformatie en de link naar de route. Zo kunnen mensen die niet op de social media zitten ook alle berichten lezen! Tot zover onze introductie: veel leesplezier met deze nieuwsbrief!

Terugblik

In de afgelopen maanden hebben we een hoop routes opnieuw bezocht en ook nog een aantal nieuwe routes kunnen vinden om op te nemen op onze website. Omdat we in het magazine niet terug hebben gekeken op de getallen van de drie maanden daarvoor, zijn de getallen hieronder over zes maanden.

Van mei tot en met oktober hebben we routes in negen van de twaalf provincies bezocht. Enkel de noordelijkste drie provincies hebben we niet bezocht. In de bezochte provincies hebben we 17 routes herbeoordeeld en we hebben ook negen nieuwe routes opgenomen.	Routes online:	142 (9)
	Waarvan musea:	13 (0)
	Kilometers route:	334 (34)
	Routes herbeoordeeld:	28 (17)

Er zijn nu ook twee routes die de eerste plaats als langste routeoptie delen: bij zowel het Familiep pad Westerschouwen (bij Westerschouwen) en de Big Five route (bij Lelystad) is het mogelijk om een route van 7,1 kilometer te lopen. Leuk detail, bij deze beide routes is het mogelijk om herten te zien. Al is de kans op de route bij Lelystad wel een stuk groter.

Inclusieve, toegankelijke speeltuinen

Eind september was in Utrecht de Vakbeurs Openbare Ruimte. Op deze vakbeurs is vrijwel alles wat je buiten op straat tegenkomt te vinden. Van verkeerslichten tot putdeksels en groenvoorziening tot afvalbakken. Buiten kom je natuurlijk ook speeltuinen tegen en leuk was de aandacht voor inclusief spelen die veel bedrijven toonden.

In onze nieuwsbrief najaar2024 schreven we al uitgebreid over twee speeltuinen die we op onze website een eigen pagina hebben gegeven. Na de vakbeurs is het leuk om het onderwerp toch weer even te benoemen.

Een inclusieve speeltuin is een speeltuin waar zo veel mogelijk kinderen gebruik van kunnen maken. Dat gaat verder dan alleen de toegankelijkheid met een rolstoel! Zo kan er in het ontwerp van een speeltuin bijvoorbeeld ook rekening worden gehouden met wat rustiger stukken in een speeltuin waar kinderen die bijvoorbeeld wat meer prikkelgevoelig zijn zich prettiger voelen. Zelfs over de kleuren wordt bij verschillende fabrikanten nagedacht. Niet alleen felle kleuren zijn mogelijk, maar ook minder felle pasteltinten. Ook is er aandacht voor kinderen met een visuele beperking; speciale voelwanden met verschillende texturen en spelletjes met reliëf.

Een speeltuin heeft een levensduur van ongeveer 15 jaar. Waar vroeger vaak gekeken werd naar vervangen van de losse toestellen en inclusief spelen vrijwel niet mogelijk was, kijken steeds meer gemeenten nu naar inclusieve en toegankelijke speeltoestellen. Vanuit het SamenSpeelNetwerk is het principe 50-70-100 bedacht. In een speeltuin is dan minimaal 50% van de speeltoestellen bespeelbaar voor iedereen; is 70% van alle speeltoestellen bereikbaar voor iedereen en is iedereen (100%) welkom. Vrijwel alle fabrikanten en leveranciers hebben in het assortiment inmiddels een ruime keuze uit toegankelijke speeltoestellen. Daar komt bij dat er ook bij het ontwerpen van een speeltuin steeds meer aandacht is voor inclusief en toegankelijk spelen.

Recent was ook de rolstoelglijbaan in het nieuws; een glijbaan die juist gemaakt is om mét de rolstoel vanaf te gaan. Voor veel kinderen in een rolstoel is een gewone glijbaan fysiek namelijk zwaar; je moet uit je eigen rolstoel worden geholpen en eenmaal beneden kun je daardoor niet zelfstandig verder spelen. De rolstoelglijbaan zorgt ervoor dat je veilig - maar wel met snelheid(!)- naar beneden kunt rollen. Overigens zijn er ook andere speeltoestellen die je misschien niet direct als rolstoeltoegankelijk zou bedenken. Zo is er een trampoline die zo gemaakt is dat je met een rolstoel ook op de trampoline kunt komen en is er ook een graafarm waarmee je vanuit de rolstoel mee kunt spelen in een zandbak. Natuurlijk bestaan er ook allerlei verhoogde speeltoestellen waardoor je er vanuit een rolstoel gemakkelijker bij kunt.

Zeeland

Sinds dit jaar hebben we een camper, waardoor het gemakkelijker is om naar de verdere hoeken van het land te gaan om daar routes te testen. Zo is Sebastiaan tijdens een stevige najaarsstorm naar Zeeland gereden om in Zeeuws Vlaanderen een aantal routes te onderzoeken. Een overnachting met stormachtige wind die om de camper gierde en regen op het dak werd gelukkig gevolgd door een heldere, zelfs warme dag. Een groot voordeel van de camper is ook dat je 's ochtends geen reistijd meer kwijt bent. Overnachten kon op 5 minuten rijden van de eerste route. Zo kon al vroeg begonnen worden met het testen van het eerste pad.

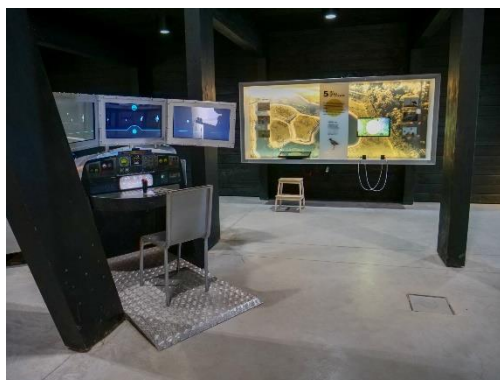
Deze eerste route staat inmiddels online: Breskens – Vogelroute Waterdunen. Een bijzonder gebied, zeker wanneer je zelf tussen de bossen van de Utrechtse Heuvelrug woont. In Waterdunen zijn namelijk weinig bomen te vinden. Deze route van vijf kilometer slingert door een landschap dat er voor 2012 heel anders uitzag. Weilanden en akkerland wisselden elkaar toen af, terwijl nu het zoute zeewater door een waterrijk gebied kan stromen.

In het gebied zijn acht vogelkijkhutten te vinden en ook zijn er op verschillende bruggen vogelkijkwanden gemaakt. Door brede vlonderpaden is het gebied goed toegankelijk met een rolstoel en ook de schuifdeuren van de vogelkijkhutten gingen soepel open.

Het tweede gebied was een gebied waar we op basis van een website in geïnteresseerd waren. Helaas vielen de paden in dit gebied wat tegen door achterstallig onderhoud. We zijn er nog niet uit of we in dit gebied een route online plaatsen: het achterstallig onderhoud van de halfverharde paden maakt dat we betwijfelen of de route die wij liepen over 3 jaar nog steeds toegankelijk is.

Toen door naar België, waar een bijzonder gebied te vinden is, net over de grens: het Zwin Natuur Park. Met een wandeling van ongeveer een kilometer is dit zeker niet onze langste route, maar wat opviel was de goede toegankelijkheid van het bezoekerscentrum. Een interactieve tentoonstelling waarbij vrijwel alles ook vanuit een rolstoel te bedienen is. Verschillende toegankelijke toiletten en de mogelijkheid om een all-terrain (duw)rolstoel te lenen waarmee ook over de ruigere vlakke kan worden gereden.

Ook absoluut een vermelding waard: er is een wandelgids beschikbaar voor mensen met een visuele beperking. Met braille zijn de kopteksten leesbaar gemaakt en via een NFC-tag in de pagina kan de tekst door je telefoon worden voorgelezen. Ook kaarten en afbeeldingen zijn in reliëf gemaakt waardoor de afbeeldingen in deze wandelgids tastbaar zijn!

Na het bezoek aan het Zwin Natuur Park begon de reis richting huis. Het begon al wat later te worden en we hadden nog één wandelroute te testen. Helaas bleek op deze laatste route dat er al jaren geen onderhoud aan het rolstoelpad was gepleegd door de beherende organisatie. Om eerlijk te zijn: het had ons verbaasd als de route in goede staat was geweest. Van een ooit 1,2 meter breed, halfverhard pad was nog maar een smal strookje over. Enfin: deze route haalt onze website natuurlijk niet.

Al met al was het leuk om een hele dag op pad te kunnen zijn en van zonsopkomst tot zonsondergang routes te kunnen testen. Het leverde mooie foto's op en twee bijzondere, vogelrijke routes.

Scandinavië

Afgelopen zomer waren we op vakantie in Zweden en Finland. Met het uitkomen van ons magazine hebben we pas in deze nieuwsbrief ruimte om het te hebben over toegankelijkheid in deze Scandinavische landen.

Al in 2024 was ons opgevallen dat er in Zweden veel aandacht lijkt te zijn voor toegankelijkheid. De route die we op 1 april 2025 online hebben gezet; Hässleholm – Hovdala Slott was natuurlijk een één april grapje; maar wel met een serieuzere ondertoon: waarom lijkt het in Nederland zo moeilijk te zijn om iets rolstoeltoegankelijk te maken als het in het buitenland prima lukt?

Met onze campervakantie naar Zweden en Finland hebben we weliswaar geen nieuwe toegankelijke routes getest, maar kwamen we er wel achter dat toegankelijkheid in deze landen veel vanzelfsprekender is dan dat het hier in Nederland het geval is. Zo kwamen we in Finland op een overnachtingsplaats middenin een bosgebied. In het donker over een onverlichte, halfverharde weg reden we naar de kampeerplek midden in een bos om daar te overnachten. De volgende ochtend liepen we een stukje het bos in. Een waarschuwing voor beren stond langs het halfverharde pad. Dit halfverhard pad slingerde naar een kampvuurplaats die daardoor toegankelijk was! Hier in Nederland hebben we verdwenen rolstoelpaden gezien die na 2016 zijn aangelegd op de grens van de bebouwde kom, maar die door gebrekkig onderhoud niet meer te herkennen zijn als rolstoelpad. Terwijl er in een afgelegen bosgebied halfverharding is aangelegd en bijgehouden waardoor het pad nauwelijks overgroeit is, zo kan het dus ook!

Wat ook opviel: de hoeveelheid toegankelijke toiletten. Op veel plekken waren toegankelijke toiletten aangelegd, zelfs wanneer er geen riolering in de buurt te vinden was! Ook bij veel wat grotere supermarkten waren toegankelijke toiletten te vinden.

Het viel in het algemeen ook echt op dat de toegankelijkheid beter lijkt dan in Nederland. We hebben dit ook aan onze Zweedse vrienden voorgelegd: hoe komt het dat Zweden zo rolstoeltoegankelijk is? Het antwoord bleek niet in alleen in wetgeving of regelgeving te zitten, maar vooral in logisch nadenken. Want als iets toegankelijk is mét een rolstoel; dan is het ook toegankelijk zonder rolstoel. Een toegankelijke omgeving sluit niemand buiten en het maakt dat er op veel plekken eerst gekeken wordt naar een toegankelijke oplossing, voordat andere oplossingen worden toegepast. Zo is toegankelijkheid niet de sluitpost van een begroting, maar het uitgangspunt voor het ontwerp.

Onze verbazing over de toegankelijkheid verbaasde onze Zweedse vrienden; voor hun is het simpelweg een vanzelfsprekendheid om rekening te houden met anderen. Het zou mooi zijn wanneer toegankelijkheid in Nederland ook zo vanzelfsprekend word.

Nog op de lijst om te bezoeken in het buitenland

Naast mogelijkheden in Nederland, kijken we inmiddels ook wel eens een stukje over de grens. Het is zeker niet het plan om ook alles in omliggende landen in kaart te brengen, maar als we toevallig iets bijzonders tegenkomen in het buitenland willen we eigenlijk wel eens kijken hoe het daar is.

Het boomkronenpad (Baumwipfelpfad) in Bad Iburg is hier een voorbeeld van. Deze route ligt op een uur rijden van de grens tussen Nederland en Duitsland (grensovergang op de A1). Dit pad van bijna 450 meter lang neemt je op een bijzondere manier mee door het bos, namelijk vanuit de hoogte. In de toegangstoren zit een lift om bij het startpunt van het pad te komen. Het pad begint zo'n 28 meter boven de grond en loopt langzaam af. De uitgangstoren heeft helaas geen lift, dus om weer terug naar beneden te gaan moet je terug naar de toegangstoren. Het pad combineert een interessante blik op het bos met diverse punten met informatiepanelen over wat er te zien is.

© Copyright: Bad Iburg Tourismus

Tot slot

Bedankt voor jullie steun bij ons initiatief! We hopen eind januari 2026 de volgende nieuwsbrief te versturen.

Groetjes, Sebastiaan en Marlous

Terugblik op de social media

Ook deze keer weer als allerlaatste stuk van de nieuwsbrief een overzicht van onze berichten op social media. Deze routes hebben we in augustus, september en oktober gelopen en online geplaatst. Ook hebben we de berichten die we in mei, juni en juli online hebben geplaatst hieronder staan, omdat deze niet in het magazine hebben gestaan.

Zaterdag 25 oktober 2025

In het uiterste Zuid Westen van Nederland is in Zeeuws Vlaanderen een bijzonder natuurgebied te vinden: Waterdunen. Sinds 2019 stroomt het zeewater dit gebied in, dwars door een zeedijk die het water van de Westerschelde buiten moet houden. Het natuurgebied Waterdunen is in de daarop volgende jaren aangelegd en eind 2021 officieel geopend. Veel verschillende soorten vogels weten inmiddels hun weg te vinden naar het gebied. Om ervoor te zorgen dat beplanting het gebied niet overneemt lopen er runderen door het gebied. Op verschillende plaatsen kun je deze runderen op de route tegenkomen.

De vogelroute neemt je mee langs acht vogelkijkhutten en komt ook langs verschillende bruggen met vogelkijkwanden. Het grootste deel van het pad is verhard, enkele paden naar vogelkijkhutten lijken te zijn voorzien van halfverharding.

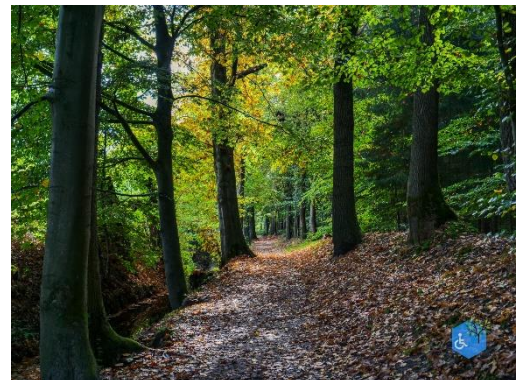
De verschillende vogelkijkwanden en -hutten zijn goed toegankelijk. Op de meeste plaatsen zijn de kijkgaten op verschillende hoogtes geplaatst. Leuk is dat de bruggen in het gebied zijn voorzien van schuine lamellen. Hierdoor verstoor je de vogels bijna niet wanneer je over de brug naar een volgende vogelkijkhut gaat. Ook zijn er op de bruggen kijkwanden gemaakt en informatieborden te vinden. De informatieborden langs de route zijn overigens allemaal goed bereikbaar met een rolstoel! Tip: neem een verrekijker mee!

Bijzonder aan Waterdunen is dat er zout water vanuit de Westerschelde door de zeedijk kan stromen. Eerder was het water in dit gebied brak of zelfs zoet water. De vissen die in dat water leefden zouden in zout water dood gaan. In 2019 werden daarom zo veel mogelijk vissen gevangen die nog in het brakke water zwommen. Tegenwoordig leven er verschillende vissoorten in het gebied die juist van zout water houden, zoals de diklipharder, zandspiering en haring.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/breskens-vogelroute-waterdunen/>

Zaterdag 18 oktober 2025

Tussen Harderwijk en Apeldoorn ligt de kleinste stad van Nederland: Staverden. Deze route gaat over het landgoed rond kasteel Staverden. Waarschijnlijk stond er op het landgoed al in de 12e eeuw een kasteel. Dat kasteel stond vermoedelijk niet op de plek van het huidige kasteel, maar in de buurt van boerderij Oldhof, waar de route langskomt. Het huidige kasteel is tussen 1853 en 1905 gebouwd.

Het eerste kasteel van Staverden werd rond het jaar 1300 gebouwd door graaf Reinald I van Gelre. Waarschijnlijk hadden de Gelderse graven al een hofstede in Staverden. Graaf Reinald I kreeg in het jaar 1299 stadsrechten, al heeft zich in Staverden nooit een echte stad ontwikkeld. Uit cultuurhistorisch onderzoek komt naar voren dat de stadsrechten van Staverden waarschijnlijk bedoeld waren om juridische voordelen te krijgen, maar niet om Staverden te ontwikkelen tot een handelsstad.

Langs de route kom je langs het verblijf van de witte pauwen. Deze siervogels worden al sinds 1308 op Staverden gehouden. Ook op het wapen van Gelre uit 1323 zijn de pauwenveren te zien; bovenop op de helm van de ruiter te paard. In 1473 werd zelfs officieel vastgelegd dat er altijd pauwenveren moesten worden geleverd voor de helm van de hertog. In 1906 krijgt deze oude traditie een vervolg wanneer ir. F.B. s'Jacob een koppel witte pauwen cadeau krijgt. Een kostbaar cadeau omdat pauwenveren in die tijd veel geld waard waren. De traditie van het houden van witte pauwen is sinds die tijd weer in ere hersteld. De Commissaris van de Koning van Gelderland krijgt ook nu nog jaarlijks enkele pauwenveren.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/staverden-landgoed-staverden/>

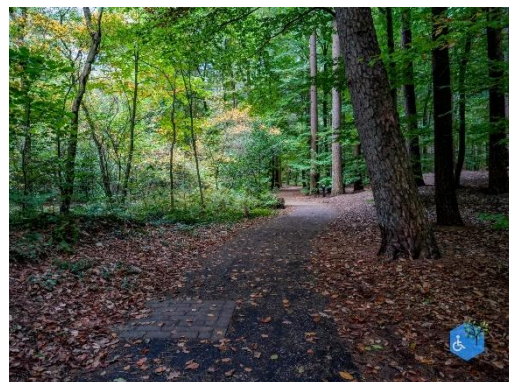
Zaterdag 11 oktober 2025

Opnieuw getest in oktober 2025! De eerste keer liepen we deze route in december 2022, op een regenachtige dag. Nu - in oktober 2025 - hebben we de route op een wat warmere, bewolkte nazomerdag getest.

Ingeklemd tussen Nunspeet en de A28 ligt een bosgebied dat onderdeel is van de Veluwe. De bossen op de Veluwe zijn ontstaan doordat er vroeger veel hout nodig was. Hout werd vroeger voor bijna alles gebruikt: meubels, huizen, verwarming, het stutten van de mijngangen, en nog meer dingen. Er was dus heel veel hout nodig. Aan het einde van de 19de eeuw kwam het besef dat er méér hout nodig was, dus er moest meer bos komen. De Veluwe bestond op dat moment uit zandduinen en daarom werd het gebied gekozen als plek om nieuw bos aan te planten. In 1899 werd Staatsbosbeheer opgericht om ervoor te zorgen dat er voldoende hout beschikbaar zou zijn. De bossen bij Kootwijk, Garderen en Nunspeet zijn voorbeelden van de bossen die zijn aangelegd om de zandduinen te beteugelen en tegelijkertijd Nederland van hout te voorzien.

Inmiddels zijn de bossen op de Veluwe het huis van een grote hoeveelheid wilde dieren, waaronder de zogenaamde 'Big Five' van Nederland: het edelhert, het wilde zwijn, de moeflon, de ree en sinds kort ook de wolf. Maar ook kleinere zoogdieren, zoals de vos, de das en de boomarter voelen zich erg thuis op de Veluwe. Zowel in 2022 als bij ons bezoek in 2025 viel ons de hoeveelheid paddenstoelen (en zwammen) langs de route op. Tijdens ons tweede bezoek hebben we 20 verschillende soorten kunnen ontdekken!

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/nunspeet-rolstoelpad/>

Zaterdag 4 oktober 2025

Opnieuw getest in september 2025! De eerste keer liepen we deze route in november 2022, op een iets bewolkte dag. Nu - in september 2025 - hebben we de route op een stormachtige herfst dag getest terwijl stevige regen en zon elkaar afwisselden. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd.

Bij het Gelderse Zoelen ligt Landgoed Soelen, een landschap rond een kasteel dat in de 16e eeuw gebouwd werd vlakbij de plek waar al in de 14e eeuw een mottekasteel of motte stond. Het kasteel dat tegenwoordig te zien is is herbouwd tussen 1576 en 1583. Het oorspronkelijke kasteel was in 1574 afgebroken nadat het door een brand verwoest was. Het kasteel is niet toegankelijk.

De route gaat langs een aantal boomgaarden richting kasteel Soelen. In de boomgaard naast het parkeerterrein mogen honden loslopen. Hoewel op het pad de honden eigenlijk aangelijnd moeten zijn, kun je hier loslopende honden tegenkomen die in de boomgaard spelen.

Wat bij ons tweede bezoek positief opvalt: de paden zijn over het algemeen goed onderhouden en er groeit geen gras doorheen! Langs de route staan verschillende bankjes. De bankjes staan iets van het pad af, maar voor de bankjes ligt halfverharding waardoor de bankjes bereikbaar zijn.

Reeën, hazen en konijnen lopen in de ochtend en avond graag over de akkers en in de bomen kun je spechten, bosuilen en buizerds tegenkomen. De lanen die je volgt gaan terug tot in de 17e eeuw. Een aantal eiken op het landgoed zijn zelfs al ruim 300 jaar oud! Ook staan langs verschillende lanen fruitbomen.

Wij vinden het een leuke wandeling in de Betuwe, waarbij je een kasteel, een bosgebied en landerijen tegenkomt. Een leuke afwisseling van landschappen!

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/zoelen-landgoed-soelen/>

Zaterdag 27 september 2025

Opnieuw getest in september 2025! De eerste keer liepen we deze route in mei 2023, op een zonnige dag. Nu - in september 2025 - hebben we de route op een bewolkte herfstdag getest. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd.

Al in 1435 stond er een kasteel op de plek van het huidige Landgoed Moersbergen en sinds die tijd is Moersbergen altijd bewoond geweest tot het landgoed in 1962 door de toenmalige eigenaar aan Utrechts Landschap werd geschonken.

De natuur op het landgoed is een afwisseling van bos en open velden. Het maakt deze route een leuk ommetje door een mooie, groene omgeving met een rijke historie. In het oudste stuk van het bos staan bomen die soms wel 150 jaar oud zijn. Voor de natuur zijn deze bomen heel belangrijk, doordat veel bomen hol zijn kunnen verschillende dieren hier een nest in maken.

Vanaf de parkeerplaats begin je met het volgen van de oude oprijlaan van het landgoed. Het pad gaat vervolgens rechtsaf langs de rand van een weiland, waarna je het bos in gaat. Op de route kom je één houten bruggetje tegen van 1,20 meter breed. Er zijn geen opstaande randen langs het bruggetje, maar omdat het pad aan beide kanten goed aansluit op de houten planken van het bruggetje is het bruggetje gemakkelijk over te komen. Meer aan het einde van de route gaat de route een klein stukje over een fietspad. Omdat er hier geen ruimte is voor een voetpad, ruiterspad én fietspad delen fietsers en voetgangers één pad. Omdat dit fietspad net te smal is om elkaar goed te passeren raden we aan een begeleider mee te nemen. Op een deel van de route mogen honden los lopen, op andere delen moeten honden aangelijnd worden. Dit staat dan naast het pad duidelijk met borden aangegeven.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/doorn-landgoed-moersbergen/>

Zaterdag 20 september 2025

Opnieuw getest in september 2025! De eerste keer liepen we deze route in december 2022, in de regen. Nu - in september 2025 - hebben we de route ná een regenbui getest.

Sinds ons bezoek in 2022 zijn er in het gebied enkele paden opgeknapt waardoor onze nieuwe route minder over de geasfalteerde weg gaat dan onze eerdere routes.

Met regen blijft het pad van deze route redelijk begaanbaar, maar er staan wel plassen op het pad en daardoor kan er natuurlijk wat modder opspatten. Het pad is wel voldoende stevig, al zijn sommige stukken van de route erg smal geworden omdat het gras over de kanten van de halfverharding is gegroeid.

De halfverharde paden slingeren door weilanden en akkerlanden. De oversteekplaatsen voor tractoren zijn versterkt met betonplaten, hier kan soms wat gras tussendoor groeien. Op verschillende plekken langs de route kom je ook kunst tegen die te maken heeft met de geschiedenis van het gebied, bijvoorbeeld een kunstwerk dat bestaat uit verschillende lagen. Deze lagen laten zien hoe de bodem in het gebied is opgebouwd. Op het Wielrevelt is er voor gekozen om geen opgravingen meer te doen, maar alles wat er in de grond ligt zo goed mogelijk te laten liggen voor volgende generaties.

Vlakbij de start van de route is speelnatuur van OERRR aanwezig. De speelnatuur is deels toegankelijk met een rolstoel en er is een waterpomp met watergoot die toegankelijk is. Wel is er een forse rand bij de brug naar de speelnatuur toe. Om bij de pomp en de picknicktafels te komen moet je door een grote buis. Bij ons bezoek in 2022 hebben we enkele foto's van de speelnatuur toegevoegd aan deze pagina, bij ons bezoek in 2025 waren er veel kinderen aan het spelen en hebben we (uiteraard) geen foto's gemaakt.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/haarzuilens-historisch-haarzuilens/>

Zaterdag 13 september 2025

Vlakbij de A12 is in Driebergen de Heidetuin te vinden. De Heidetuin in Driebergen ontstond toen tijdens de februaristorm in 1953 een kale plek ontstond in het bos. Al snel werd er gestart met de aanleg van de Heidetuin, waarin veel verschillende soorten heide een plaats kregen. In 1955 stonden er maar liefst 60 verschillende soorten heide in de tuin, waarvan enkele soorten zelfs in de winter konden bloeien. Door de vele soorten heide werd de Heidetuin bekend, maar de tuin raakte door toenemende droogte en gebrek aan onderhoud in verval. Het Utrechts Landschap kreeg de tuin in 2022 in beheer en maakte een plan om de Heidetuin te herstellen. In 2023 is deze tuin helemaal opgeknapt en zijn bruggen en wandelpaden vervangen. Dankzij dit onderhoud is de Heidetuin nu ook met de rolstoel toegankelijk.

De soorten heide die tegenwoordig in de Heidetuin staan kunnen beter tegen de droge en natte periodes dan de oorspronkelijke heidesoorten. Zo blijft de tuin in de toekomst mooi en kan de heide weer bloeien. In de tuin zijn onder andere kraaihei, struikhei, rode bosbes en blauwe bosbes te vinden. Uiteindelijk moet de tuin zichzelf in stand gaan houden, zonder al te veel menselijk ingrijpen. Bij ons eerste bezoek was de tuin hier en daar nog wat kaal, maar inmiddels is de beplanting gegroeid en de tuin weer echt een mooi stuk natuur.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/driebergen-heidetuin/>

Zaterdag 6 september 2025

Opnieuw getest in september 2025! De eerste keer liepen we deze route in september 2022, op een zonnige dag. Nu - in september 2025 - hebben we de route opnieuw bezocht. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd.

De route die wij hebben uitgezet is een iets aangepaste variant van de gele route. Mocht je een andere route willen volgen: een groot deel van de andere paden is halfverhard en goed toegankelijk! Het pad gaat geleidelijk iets omhoog en omlaag, maar met een gewone rolstoel was de route zonder begeleider goed te volgen. Het is duidelijk te zien dat de paden goed onderhouden worden. Bij de bruggen sluit het pad goed aan op het brugdek. Bij verschillende bruggen is namelijk een rijtje klinkers aangebracht om de overgang van het pad naar de brug te verstevigen.

Arboretum Poort Bulten is een uniek stuk natuur vlakbij de grens met Duitsland. Een arboretum is een soort bomenmuseum. In 1912 gaf de textielfamilie Gelderman tuinarchitect Leonard Springer opdracht om het park te ontwerpen. Later is er in het park ook een poelenlandschap aangelegd. Arboretum Poort Bulten is een bomentuin in Engelse landschapstijl, slingerende paden en verschillende doorkijkjes maken het een speels landschap. Ruim 2500 bomen en heesters verdeeld over 1000 verschillende soorten zijn in dit arboretum te vinden.

De route komt langs een vogelkijkhut en een bijenhuis, ze zijn ook met een rolstoel te bezoeken, er is een lage drempel. Onderweg komt de route ook langs diverse bankjes, naast veel van deze bankjes is halfverharding aanwezig om de rolstoel goed neer te kunnen zetten, zo geniet je van de mooie doorkijkjes en uitzichten.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandering.nl/de-lutte-arboretum-poort-bulten/>

Zaterdag 30 augustus 2025

In het zuidwesten van Zuid-Holland is het eiland Voorne-Putten te vinden. Een bijzondere plek voor een natuurgebied: het ligt midden in een van de meest dichtgebouwde gebieden van de Noordwest-Europese kust! Op het meest westelijke deel van dit eiland zijn twee rolstoeltoegankelijke routes te vinden: de Libellenroute en de Bosmuisroute.

De Libellenroute neemt je mee door het bijzondere gebied van duinen en bossen. De route gaat door verschillende landschappen. Het gebied van de Duinen van Voorne is bijzonder omdat het duingebied relatief jong is. Pas zo'n 800 jaar geleden ontstonden de eerste duinen, terwijl duinen op andere plekken in Nederland vaak al duizenden jaren oud zijn. Er is een gevarieerd natuurgebied ontstaan waar ruim 800 verschillende plantensoorten voorkomen.

In het gebied kun je naast veel verschillende planten ook Galloway runderen tegenkomen. Om deze Galloways in het gebied te houden kom je verschillende klaphekken tegen op de route. Hoewel de hekken soepel draaien zijn ze te zwaar om vanuit een rolstoel goed te kunnen openen. In combinatie met de hellingen die je in dit duingebied tegenkomt adviseren we om een begeleider mee te nemen.

De Bosmuisroute is een korte route van 750 meter. Deze route gaat rond de Tenellaplas, die achter het bezoekerscentrum ligt. De Bosmuisroute heeft op enkele stukken een smal pad. Om het smalste stuk van de Bosmuisroute te omzeilen hebben we een iets aangepaste route gevonden, deze gaat via het eerste stuk van de Libellenroute en steekt via een iets zanderig halfverhard pad door naar de Bosmuisroute.

Op het parkeerterrein bij de start van de routes zijn drie gehandicaptenparkeerplaatsen aanwezig. Bij het bezoekerscentrum kun je terecht voor een kop koffie of fris met een koek. Bij Restaurant-Paviljoen de Meidoorn

kun je terecht voor een uitgebreidere lunch of diner. Zowel bij het bezoekerscentrum als bij het restaurant is een rolstoeltoegankelijk toilet aanwezig.

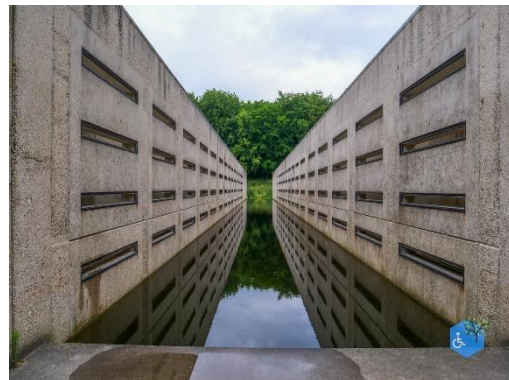
Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandering.nl/rockanje-libellenroute-en-bosmuisroute/>

Zaterdag 23 augustus 2025

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in juli 2022, op een bewolkte dag. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een bewolkte en regenachtige dag getest. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd. Omdat er ook enkele nieuwe paden zijn aangelegd hebben we onderaan deze pagina ook een nieuwe wandelroute getekend. Deze nieuwe route heeft nog geen bewegwijzering, de andere route is ook nog steeds goed te volgen. Van 1951 tot 1996 was het waterloopkundig laboratorium 'De Voorst' gevestigd in wat nu het Waterloopbos is. In het bos werden honderden onderzoeken op schaal uitgevoerd naar het gedrag van water in verschillende locaties. In 1996 verhuisde het waterloopkundig laboratorium naar Delft. Hierdoor kreeg de natuur de kans om weer de regie in handen te nemen in het bos en de (ruïnes van de) modellen terug op te nemen. In 2002 werd de grond eigendom van Natuurmonumenten, die het bos voor bezoekers toegankelijk heeft gemaakt.

Doordat er hard gewerkt wordt om de modellen toegankelijk te maken vonden we bij ons bezoek in 2025 een paar nieuwe mogelijkheden om bij modellen te komen die eerder nog niet toegankelijk waren. Op het kruispunt Veerweg-Bremweg gaat de paarse route rechtsaf, maar als je de Bremweg naar links ingaat is het met een gloednieuw halfverhard pad mogelijk om het model van de stuwcomplexen in de Maas en het model van de splitsing van de Rijn bij Westervoort te bekijken. Omdat het halfverharde pad hier nog gloednieuw is kan het nog iets mul zijn; het pad heeft tijd en voetgangers nodig om steeds steviger te worden. Vanaf deze modellen ga je via hetzelfde pad terug naar het kruispunt Veerweg-Bremweg en pak je de paarse route weer op. Ongeveer 200 meter voorbij de kruising is er een open vlakte aan de rechter kant. Hier is een stevig zandpad dat je naar een bruggetje brengt. Je komt langs het model van de haven van Bangkok, het model Marsa El Brega en het model van de nieuwe waterweg. Hier ligt een 90 centimeter breed tegelpad; voor rolstoelgebruikers loopt dit pad wel dood, maar je kunt het nog een klein eindje volgen om zo wat dieper het waterloopbos in te gaan.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandering.nl/combinatieroute-in-rijksmonument-waterloopbos/>

Zaterdag 16 augustus 2025

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in februari 2023, op een zonnige dag. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een regenachtige dag getest.

De route start bij het Bezoekerscentrum De Wieden. Via het Beulakerpad (wat ooit tot in het dorp Beulake liep) kom je bij een bruggetje aan de linker kant. Hier begint het vlonderpad. Dit pad gaat over drijvend land, er zit op sommige plaatsen nog zo'n 1,5 meter water onder het riet. We vinden het bijzonder dat een van nature zo ontoegankelijk gebied met dit pad rolstoeltoegankelijk is gemaakt. Langs de route zie je de verschillende varianten van natuur die je tegen kan komen in het Nationaal Park. Van open water tot moerasbos, je komt er vanalles over te weten op deze route. En voor mensen met een visuele beperking is er een uitgebreide tekst over het gebied beschikbaar in braille bij het bezoekerscentrum.

Omdat het vlonderpad door een bijzonder stuk drijvend rietland gaat is het pad in ieder jaargetijde anders. In de winter kijk je wijds uit over de omliggende plassen terwijl we in juli juist tussen de rietplanten door gingen, die op sommige plekken behoorlijk over het pad heen kwamen door een combinatie van regen en wind. Gelukkig is de ondergrond stevig en voorzien van een opstaande rand. Daarbij komt dat het gebied als natuurgebied extra regels heeft voor het snoeien van de planten rond het pad. Zo mag er in sommige periodes geen groot onderhoud plaatsvinden om de in het gebied aanwezige dieren niet te verstoren. Dit maakte het pad bij ons bezoek in juli 2025 een stukje avontuurlijker dan bij ons bezoek in februari 2023.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/sint-jansklooster-vlonderpad-de-wieden/>

Maandag 11 augustus 2025

In verband met geen internet is de post wat later dan normaal!

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in januari 2023, in de sneeuw. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een zonnige dag getest. Ten opzichte van ons vorige bezoek is er in de toegankelijkheid niets veranderd. De route is zeer goed toegankelijk, al is er aan het begin van de route wel een klaphek dat uit zichzelf terug dicht valt. Dit klaphek draait soepel. Verder kom je op de route een aantal hellingen tegen.

De Kampina heeft een afwisselende natuur, je kan er zowel vennen, heidevelden als bos vinden. Veel vennen zijn ontstaan in de laatste ijstijd. Door de wind vormde zich er zandheuvelds en laagtes, waar water bleef staan. De bodem van leem zorgde ervoor dat het water niet wegliep en zo ontstond er een ven.

Langs de route zijn twee monumenten te vinden. Het eerste monument dat je tegenkomt zit aan het begin van de route, dit is een verzetsmonument. Tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben er Amerikaanse soldaten ondergedoken gezeten op de Kampina. Het omliggende gebied was nog in handen van de bezetters, maar de Kampina met haar verraderlijke vennen was betrekkelijk veilig voor een ieder die het gebied goed kende. De Amerikanen lagen verstopt onder tentzeil. Voedsel werd onder andere verstopt in melkbussen naar de Kampina gebracht. Dit is wat er dan ook te zien is op het monument, een fietser met melkbussen, als herinnering aan de leden van het verzet die de Amerikanen geholpen hebben.

Het tweede monument is een grafmonument bij de Zandbergsvennen. Dit grafmonument is van één van de oprichters van Natuurmonumenten, Pieter Gerbrand van Tienhoven. De route is naar hem vernoemd en dat is niet vreemd als je bedenkt dat hij de Kampina een van de mooiste plekken van Nederland vond. Mede dankzij Van Tienhoven zijn de natuurgebieden de Kampina en de Oisterwijkse Bossen en Vennen aangekocht door Natuurmonumenten en zijn deze gebieden al meer dan een eeuw beschermde natuurgebieden.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/boxtel-wandelroute-van-tienhoven-over-de-kampina/>

Zaterdag 2 augustus 2025

Opnieuw getest in maart 2025! De eerste keer liepen we deze route in juli 2022, op een iets bewolkte dag. Nu - in maart 2025 - hebben we de route op een zonnige dag getest. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd.

De Strabrechtse Heide is een gebied van rond de 1800 hectare bij Heeze. Een gebied met struik- en dopheide en diverse vennen. Bij Natuurpoort De Plaetse is een vlonderpad aangelegd, waardoor je

ook met een rolstoel een stukje van het vennengebied kunt ervaren. Dit pad is in 2018 feestelijk in gebruik genomen als rolstoelpad.

Inmiddels is het pad 7 jaar oud en duidelijk minder goed toegankelijk dan tijdens ons eerste bezoek in 2022. De paden zijn op sommige stukken nog maar 60 tot 80 centimeter breed doordat het gras over de halfverharding groeit. Gelukkig ligt er onder het gras nog wel een stevige ondergrond waardoor de route redelijk te volgen is. Vanwege het steeds smaller wordende pad raden we inmiddels wel aan een begeleider mee te nemen.

Het eerste stuk van de route loopt door een Insectentuin. Om in de insectentuin te komen moet je door een klaphek, dit hek heeft een extra touw waardoor het vanuit een rolstoel gemakkelijker is om het klaphek te openen. Ook bij het verlaten van de tuin kom je door een klaphek.

Voorbij de insectentuin gaat de route verder over verschillende vlonderpaden. Deze vlonderpaden hebben geen opstaande rand, maar zijn breed genoeg om goed overheen te kunnen met een rolstoel. Vanaf de vlonderpaden heb je een bijzonder zicht op het leven in en rond het ven. Afhankelijk van het jaargetijde zijn hier mooie foto's te maken van veel soorten insecten en bijzondere planten.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/wandelroute-vlonderpadheidetuin/>

Zaterdag 26 juli 2025

Om te vieren dat we inmiddels drie jaar bestaan hebben we ervoor gekozen om een magazine te maken. In een kleine oplage is dit magazine ook gedrukt, maar een digitaal exemplaar is te vinden op onze website.

In dit magazine een aantal uitgebreide artikelen; onder andere van

Daphne, het familielid waarvoor we met Rolstoelwandeling.nl zijn

begonnen. We kijken terug op de afgelopen drie jaar en we hebben enkele routes in dit magazine uitgelicht.

De nieuwsbrief is via deze link te vinden:

https://rolstoelwandeling.nl/nieuwsbrieven/Rolstoelwandeling.nl_nieuwsbrief_12_zomer_2025_magazine.pdf

Zaterdag 19 juli 2025

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in december 2022, op een grijze winterdag. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een zonnige zomerdag getest.

Vlakbij Zutphen is Landgoed Voorstonden te vinden. Het landgoed heeft zich in de loop van verschillende eeuwen gevormd tot het landgoed waar deze route doorheen loopt. Al in de zestiende eeuw stond er een kasteel of havezate op deze plaats. Rond het jaar 1825 is de tuin van het landgoed aangepast. De Franse tuinstijl was uit de mode geraakt en de Engelse landschapsstijl, met slingerende paden en waterpartijen kwam in de mode. In de tuin werd aan het

eind van de negentiende eeuw (1872) een Sequoia giganteum (mammoetboom) geplant. Deze boom is inmiddels de dikste mammoetboom van Nederland, met een stamomtrek van ruim acht meter.

De route volgt de groene pijlen en neemt je mee door het parkbos van het landgoed. Waar je aan het begin van de route nog een glimp kan opvangen van het Huis Voorstonden, bevindt je je niet veel later in een omgeving waarin statige bomenlanen, kronkelende bospaadjes en waterpartijen elkaar afwisselen. De route volgt een stuk van de oever van de grote vijver op het landgoed, maar buigt bij de 'romantische' brug af meer het bos in. In het deel van het park ten zuiden van de waterpartijen lopen enkele paden die geschikt zijn om te volgen met een rolstoel. Je kan de aangegeven route volgen, of zelf dwalen over de paden om meer van het parkbos of de vijver te zien. Op de terugweg naar de parkeerplaats wijkt onze route iets af van de route van Natuurmonumenten, omdat er aan de bovenkant van de cirkel een groot aantal rhododendron struiken staat, wat een prachtig gezicht is op het moment dat deze in bloei staan.

Bij deze route willen we wel een paar punten meegeven om op te letten. Als eerste moet je vanaf de parkeerplaats direct een weg oversteken. Deze weg ligt hoger dan de parkeerplaats, dus dit is een klein stukje steil omhoog. De rand van de weg ligt hoger dan het pad, hier moet je een drempel nemen. Vanwege de helling, de drempel en de onoverzichtelijke oversteek raden wij aan om samen met een begeleider te gaan wandelen op het landgoed. Ook bij een houten brug ligt het pad wat lager dan de brug waardoor hier een hobbel is. Sinds ons eerste bezoek zijn de routemarkeringen vernieuwd en is op verschillende wegwijzers ook een rolstoel-pictogram te vinden. Het is een mooi en afwisselend gebied waar in ieder jaargetijde weer iets anders te zien is. Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/brummen-landgoed-voorstonden/>

Zaterdag 12 juli 2025

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in september 2022, op een halfbewolkte dag. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een soortgelijke dag getest, met als verschil dat het nu een langere periode droog is geweest voor ons bezoek aan het gebied. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd.

In de 19e eeuw is er in Amsterdam een grote behoefte aan drinkwater. De Versch-Water Sociëteit is in die tijd de belangrijkste leverancier van drinkwater. Per boot wordt drinkwater vanuit de Vecht naar Amsterdam gebracht. Een nogal omslachtige manier als je er vanuit het heden tegenaan kijkt.

In 1845 bedenkt ingenieur Christaan Vaillant om Amsterdam via een waterleiding te gaan voorzien van drinkwater uit de duinen, duinwater. Hij vindt een medestander in Jacob van Lennep, een invloedrijke schrijver en rijksadvocaat. Deze gaat op zoek naar een financiering voor het plan en in 1851 wordt de Amsterdamse Duinwater Maatschappij opgericht met hulp van geldschietters uit Engeland. Op 11 november heeft kroonprins Willem de eer om bij de Oranjekom de eerste spade in de grond te steken en ongeveer twee jaar later wordt de eerste emmer duinwater verkocht bij de Haarlemmerpoort. En de prijs? Eén emmer water kost één cent.

De belevingsroute neemt je mee door het bosrijke deel van de Amsterdamse Waterleidingduinen. Over een zandpad tussen de bomen door, maar ook over een verharde weg langs de duinen. En blijf goed kijken, want er lopen hier ook damherten rond die rustig in de buurt van het wandelpad komen! Een ander interessant punt langs de route is het bezoekerscentrum. Ondanks dat het bezoekerscentrum in een voormalig pompstation is gevestigd, is het gelukt om het gebouw redelijk rolstoeltoegankelijk te krijgen. Ga hier ook zeker kijken, want de grote pompen zijn er nog te vinden, samen met informatie over het gebied en de dieren die in het gebied leven. Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/belevingsroute-amsterdamse-waterleidingduinen/>

Zaterdag 5 juli 2025

Opnieuw getest in juli 2025! De eerste keer liepen we deze route in december 2022, op een bewolkte dag. Nu - in juli 2025 - hebben we de route op een zonnige dag getest.

In de omgeving van Zutphen zijn verschillende kastelen en landhuizen te vinden. Kasteel Hackfort is een van deze kastelen en heeft een rijke geschiedenis. Rond het kasteel ligt een toegankelijke wandelroute die met gele pijlen gemarkeerd is. De route is half verhard en ook bij regenachtig weer goed te volgen, wel kunnen er hier en daar enkele plassen ontstaan op het pad. Bij de watermolen is een rand van ongeveer 2,5 centimeter hoog tussen het pad en de

brug. Omdat het pad hier ook iets omhoog loopt kan dit een lastige drempel zijn. We raden daarom aan een begeleider mee te nemen.

Aan het begin van de route kom je langs de moestuin. De moestuin, het Hof van Hackfort, is in 1790 aangelegd en rond 1850 aangepast naar de huidige vorm. Links van het pad ligt kasteel Hackfort. De eerste vermelding van een kasteel op deze locatie stamt uit 1392. In dat jaar is het oorspronkelijke huis vervangen door een versterkt huis met woontoren en gracht. In de eerste helft van de Tachtigjarige Oorlog is dit gebouw vernield door de Spaanse troepen, waarna het in 1598 weer werd opgebouwd. Dit maal met twee torens. Bijna 200 jaar later, in 1788, vond er nog een grote verbouwing plaats waarbij ook de grachten worden gedempt. Het resultaat is het kasteel zoals het er nu staat. Het koetshuis is in 1881 gebouwd om het voormalige koetshuis te vervangen. De watermolen die je op deze route tegenkomt is een korenmolen. Dit is de enige overgebleven watermolen in de Baakse Beek en de huidige molen is gebouwd rond 1700. Al veel eerder stond hier een watermolen, die in 1442 voor het eerst vermeld werd.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/kasteelroute-hackfort/>

Zaterdag 28 juni 2025

In Wageningen is bovenop de Wageningse Berg een bijzonder museum te vinden: Belmonte Arboretum. In dit museum zijn heel veel bijzondere planten en bomen te vinden. Er staan 10.000 planten verdeeld over 6000 verschillende soorten, er zijn 120 oude bomen, 850 soorten rododendrons en 500 soorten rozen. De meeste paden in het arboretum zijn halfverhard of bestaan uit stevige bosgrond met iets extra versteviging, daardoor is het arboretum goed toegankelijk. Op de route zijn een paar kleine hellingen, maar het grootste deel van de route is vlak.

Belmonte Arboretum is van oorsprong een wetenschappelijke 'bomentuin'. Toch was een arboretum niet het oorspronkelijke plan voor een park op deze locatie. Voordat het arboretum op deze locatie ontstond was het hele gebied eigendom van de familie de Constant Rebecque de Villars. Rond 1850 werd er een villa gebouwd op het hoogste punt van de Wageningse Berg: Villa Belmonte. Baron Willem Anne de Constant Rebecque de Villars en zijn vrouw de gravin Van Rechteren Ahnem gaan in de villa wonen en krijgen er twee dochters, Justine en Cécile. In de Tweede Wereldoorlog woont Barones Justine nog op Belmonte, maar in 1943 moet de villa op bevel van de Duitsers worden ontruimd. Wageningen zelf werd per 1 oktober 1944 ontruimd en alle burgers moesten de stad verlaten. Tussen september 1944 en mei 1945 liggen villa Belmonte en het landgoed in de vuurlinie. Begin oktober 1944 weten de geallieerde troepen villa Belmonte in brand te schieten. Na de oorlog is er van Wageningen weinig meer over.

Nadat de barones is overleden zou Stichting het Geldersch Landschap het landgoed en de villa gaan beheren, maar omdat alles is verwoest is er niets meer dat beheerd kan worden. De Landbouw Hogeschool Wageningen heeft dan al een tijd interesse in het terrein, om er een grote verzameling loofbomen aan te leggen. Daarom draagt het Geldersch Landschap het terrein over aan de Landbouw Hogeschool, maar mét de voorwaarde die de gemeente Wageningen heeft gesteld: het gebied moet gratis toegankelijk worden voor wandelaars.

In 1951 worden er al nieuwe bomen geplant in de tuin en in 1953 begint de aanleg van het arboretum. In 1954 werd het arboretum geopend en toegankelijk voor het publiek. In 2012 heeft de Wageningen Universiteit het beheer van het Belmonte Arboretum beëindigd. In hetzelfde jaar werd Stichting Belmonte Arboretum opgericht om de zorg voor er arboretum over te nemen en heeft het arboretum sinds 2012 in beheer.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/wageningen-belmonte-arboretum/>

Zaterdag 21 juni 2025

Opnieuw getest in juni 2025! De eerste keer liepen we deze route in juli 2022, op een zonnige dag. Nu - in juni 2025 - hebben we de route op een zonnige zomeravond getest.

In 2019 werd er over het Leersumse Veld een route aangelegd voor rolstoelgebruikers. Deze route gaat over een stuk heide tussen de twee Leersumse Plassen door en vervolgens buitenom weer terug naar het startpunt. Het is een route met afwisselend bos, vergezichten over de velden en vergezichten over de plassen. Ook kun je op de route Hereford koeien tegenkomen. Deze koeien grazen het hele jaar door en voorkomen zo dat het Leersumse Veld dichtgroeit met bomen. Om de koeien te helpen is er soms ook een schaapskudde in het gebied te vinden.

Het Leersumse Veld is een laaggelegen gebied op de Utrechtse Heuvelrug. Het gebied werd in de laatste ijstijd gevormd door smeltwater en doordat droog stuifzand wegwaaide van de plekken waar geen bomen stonden. Zo ontstond een grasvlakte met vennen waar dieren op konden grazen. Het bos in het gebied werd gekapt en doordat er veel vee graasde raakte de bodem uitgeput. Het Leersumse Veld werd een gebied van stuifzand en heide, dat op natte plaatsen ging vervenen. Rond de 18e eeuw werd het veen afgegraven omdat veen gebruikt werd als brandstof. Zo ontstonden de Leersumse Plassen.

2024 was een extreem nat jaar met veel regen. De Leersumse Plassen stroomden vol en het hele Leersumse Veld kwam onder water te staan. In 2024 plaatsten we daarom een waarschuwing dat de route niet toegankelijk was. We maakten ons wel zorgen over het pad, want: hoe zou het rolstoelpad tevoorschijn komen als al het water verdwenen was? In februari begon het water eindelijk te zakken en inmiddels is de route weer begaanbaar.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute:

<https://rolstoelwandeling.nl/wandelroutenatuurzonderdrempels/>

Zaterdag 14 juni 2025

Opnieuw getest in juni 2025! De eerste keer liepen we deze route in september 2022, op een zonnige nazomer-avond. Nu - in juni 2025 - hebben we de route opnieuw op een zonnige dag getest. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd. Ook hebben we een iets langere route toegevoegd, we hebben nu dus twee routes bij Kasteel Doorwerth!

Midden tussen Wageningen en Arnhem ligt Kasteel Doorwerth. Dit kasteel wordt voor het eerst genoemd in het jaar 1260, toen het werd belegerd en in brand gestoken. In de twintig jaar daarna werd het kasteel weer opgebouwd en werd het weer een kasteel dat als verdedigingswerk kon dienen. De slotgracht rond het kasteel is waarschijnlijk toen gegraven.

In het gebied zijn twee routes te vinden. De korte route die eerst buiten het kasteel rondgaat en tot slot de moestuin bezoekt en de lange route die begint in de moestuin en daarna een grotere ronde door het gebied rond het kasteel maakt. De korte route gaat vrijwel alleen over voetpaden, op de lange route volg je een groot deel een weg die verboden is voor auto's en motoren en waar weinig gemotoriseerd verkeer komt. Aan het einde van de lange route kom je via de oprijlaan terug bij het parkeerterrein.

Vanaf het parkeerterrein gaat de korte route langs het witte hek in de hoek van het parkeerterrein. Het pad volgt hier een dijk die rond het kasteel ligt. Deze dijk zorgt ervoor dat het mogelijk is om de hoogte van het water rond het kasteel aan te passen. Ook beschermt de dijk het kasteel tegen hoog water in de Rijn. Vanaf de dijk heb je een goed uitzicht op het kasteel en over de uiterwaarden van de rivier. Ook zie je de moestuin van het kasteel al liggen. Het pad op de dijk is half verhard en goed begaanbaar. Je slingert met de dijk rond het kasteel

totdat je een half verhard naar links tegenkomt. Hier gaat het pad via een helling van de dijk af naar beneden. Vanwege de helling raden we aan een begeleider mee te nemen.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/doorwerth-kasteel-doorwerth/>

Zaterdag 7 juni 2025

Aan de kust van Schouwen-Duiveland is Boswachterij Westerschouwen te vinden. In dit duinbos ligt een familiepad dat volledig verhard is. De route neemt je mee door het grootste bosgebied van Zeeland. Omdat de route door een duingebied gaat zijn er verschillende stevige hellingen in de route. Gelukkig is het pad volledig verhard waardoor de korte route goed te volgen is.

Wij zijn gestart vanaf het grote parkeerterrein naast de rotonde. Hier is het betaald parkeren van 1 april t/m 31 oktober. Op dit parkeerterrein zijn twee invalidenparkeerplaatsen te vinden. Ook is er bij het parkeerterrein een toiletgebouw mét invalidentoilet.

Vanaf het parkeerterrein kom je via de stoep bij de ingang van Boswachterij Westerschouwen. Wanneer je over een invalidenkaart beschikt is het ook mogelijk bij deze ingang gebruik te maken van de vier invalidenparkeerplaatsen.

In dit gebied zijn twee routes aanwezig, we hebben beide routes gevolgd en de korte route is goed toegankelijk en volledig verhard met een 1,1 meter breed asfalt pad. Wel is het vanwege de stevige hellingen en het stuifzand dat hier en daar op het pad kan liggen verstandig om een begeleider mee te nemen. Langs de route zijn geen rustpunten of toegankelijke bankjes.

Bij de lange route hebben we een waarschuwing: na ongeveer 4 kilometer gaat deze route over twee wildroosters heen. Het klaphek naast het wildrooster staat in mul zand en is daardoor met een rolstoel niet toegankelijk. Bepaal zelf of je een wildrooster over kunt komen.

We vinden het een mooi gebied en hadden het geluk om op de korte route een kudde herten tegen te komen.

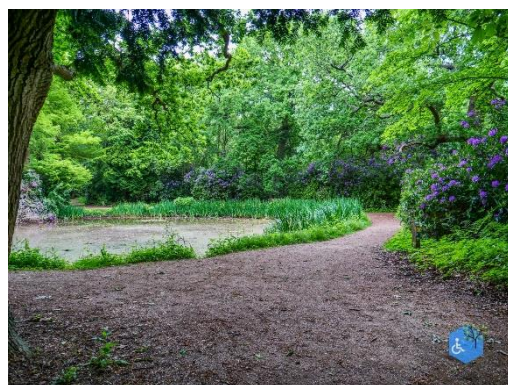
Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/westerschouwen-familiepad-westerschouwen/>

Zaterdag 31 mei 2025

Vorige week plaatsten we een route bij Kasteel Westhove, deze week plaatsen we een route over Buitenplaats Berkenbosch, naast kasteel Westhove. Deze route neemt je mee door het parkbos van Buitenplaats Berkenbosch. In deze route kom je door enkele klaphekken, we raden daarom aan een begeleider mee te nemen. Langs de route kom je de restanten van een bunker uit de tweede wereldoorlog tegen. Waarschijnlijk is dit een kabelbunker geweest. Tussen de verschillende bunkers in de duinen liepen telefoonkabels. Je volgt het brede pad verder richting twee klaphekken. Deze hekken staan op de grens tussen Buitenplaats Westhove en Buitenplaats Berkenbosch. De klaphekken zijn vrij zwaar maar scharnieren redelijk soepel. De hekken kunnen zowel naar je toe als van je af worden geopend.

Iets verderop ga je linksaf richting een vijver. Op het eerste gezicht is het gewoon een vijver in het bos, maar al voor 1753 was deze plek het midden van een sterrenbos. Rond 1857 is het sterrenbos vervangen door de nieuwe tuin en rond die tijd is waarschijnlijk ook deze vijver aangelegd. De vijver is ook bekend als de Goudvissenkom. Rechts van de vijver zie je het pad dat tussen de rododendrons door gaat. Zeker wanneer deze rododendrons in bloei staan is het een mooi gezicht. Langs het slingerende pad staan ook oude zomereiken, die waarschijnlijk al

meer dan tweehonderd jaar oud zijn. Op Buitenplaats Berkenbosch waren ook verschillende visvijvers te vinden, het slingerpad gaat tussen twee van deze visvijvers door.

Aan het eind van dit slingerpad kom je bij een bijzondere taxus. Deze boom heeft lage takken en is breed uitgegroeid. In het jaar 1911 maakte de schilder Mondriaan een schilderij van de boom met de naam 'De grijze boom'. De boom heeft daardoor als bijnaam de Mondriaanboom gekregen. Tot slot gaat de route over een bijzondere beukenlaan.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandering.nl/oostkapelle-rondje-buitenplaats-berkenbosch/>

Zaterdag 24 mei 2025

Opnieuw getest in mei 2025 na meldingen dat het oorspronkelijke familiepad niet meer toegankelijk is door de plaatsing van een fietssluis! Let op: in het gebied staan nog wel wegwijzers voor een gele rolstoelroute, deze gele route gaat door een fietssluis die niet rolstoeltoegankelijk is! De eerste keer liepen we deze route in januari 2024, op een zonnige dag. Nu - in mei 2025 - hebben we de route op een iets bewolktere dag getest, waarbij er een kleine bui viel. De relevante foto's van 2022 hebben we behouden en natuurlijk hebben we nieuwe foto's toegevoegd. We hebben twee routes getekend; in de tekst volgen we de korte route. Op allebei

de routes kom je langs de genoemde locaties. In deze routes is een smalle doorgang tussen twee hekken door, deze doorgang is 84cm breed. In de lange route kom je ook door een klaphek.

In de provincie Zeeland ligt de natuur van de Manteling van Walcheren. Dit natuurgebied tussen Domburg en de Veersegatdam heeft duinen, strand, watertjes en de duinbossen waar deze route doorheen gaat. Deze route is niet gemarkeerd, maar wijst zich vrij gemakkelijk aan de hand van enkele herkenningspunten.

Je komt via een slingerend pad bij de Orangerie van Kasteel Westhove. In de Orangerie is museum Terra Maris te vinden. Je kunt hier bij het museumcafé terecht voor een kopje koffie of thee. Tot slot kom je langs Kasteel Westhove zelf.

Hoewel de route redelijk toegankelijk is vinden we het jammer dat je niet meer in de buurt van de duinen kunt komen. Voor een ommetje wanneer je in de buurt bent is de route goed te volgen. Omdat de doorgang tussen de houten hekken eigenlijk net te smal is (84cm) raden we aan een begeleider mee te nemen. In de route die een achtje maakt zit verder nog een klaphek, dit hek draait soepel.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandering.nl/oostkapelle-rondje-kasteel-westhove/>

Zaterdag 17 mei 2025

Op Neeltje Jans is een kort rolstoelpad te vinden in de duinen. De route gaat over betonplaten en is daardoor goed te volgen met een rolstoel. Bij de start van de route zijn twee invalidenparkeerplaatsen. Deze route start dus niet op het grote parkeerterrein bij Deltapark Neeltje Jans!

De route gaat door een gebied waar veel duindoorn te vinden is. Duindoorn is een plantje met eetbare maar zure bessen. De route komt langs een duinmeertje. Zoet regenwater vult dit meertje waardoor er andere planten in en rond het meertje groeien dan in de rest van de duinen. Naast het duinmeertje is het Infoduin te vinden. Hier is op verschillende informatieborden informatie over de geschiedenis van het gebied en de diersoorten die er voor komen te lezen. Het infoduin werd op vrijdag 15 november 1996 samen met het

rolstoelpad officieel geopend door gedeputeerde G. de Kok. Het ontwerp van het infoduin komt van architect Ashok Bhalotra, die onder andere ook de wijk Kattenbroek in Amersfoort ontwierp.

Wanneer je er in de buurt bent is dit een prima toegankelijk ommetje, de route is helaas wel wat kort.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/vrouwenpolder-rolstoelpad-neeltje-jans/>

Zaterdag 10 mei 2025

Natuurpark Lelystad is in de jaren zeventig ontstaan in samenwerking met dierentuin Artis. Artis had meer ruimte nodig voor de verblijven van de grote hoefdieren en deze ruimte is in de Flevopolder gevonden. In het park worden diverse Euraziatische dieren gehouden, waarvan een aantal diersoorten ook uitmaken van een fokprogramma voor het behoud van de diersoorten.

In het Natuurpark lopen twee routes: de Big Five route (7,1 kilometer) en de Wisentrout (4,6 kilometer). De Big Five route gaat op twee plaatsen door een dierenverblijf heen: bij de Pater Davidsherten en bij de Edelherten. Op de stukken waar je door een

dierverblijf heen gaat is het niet toegestaan de hond mee te nemen. Op de rest van de wandelpaden zijn honden aangelijnd toegestaan. Bij de Pater Davidsherten is het redelijk eenvoudig om om het verblijf heen te gaan wanneer je een hond mee hebt: je gaat het eerstvolgende pad rechts en komt weer op de route. Bij de edelherten loopt er een pad rond het verblijf, maar het deel van het pad dat niet in onze route zit is wat moeilijker begaanbaar door de aanwezigheid van diverse grasruggen. Kom je met een hond dan kun je daarom het beste de Wisentrout volgen.

Op de route kom je verschillende uitkijkpunten tegen, de paden naar deze uitkijkpunten gaan soms iets omhoog en zijn voorzien van gebroken schelpen als halfverharding. De halfverharding is op de meeste plekken voldoende stevig om toegankelijk te zijn met een rolstoel. De meeste paden naar uitkijkpunten hebben we niet opgenomen, maar in de lange route maken we een uitstapje over een wat steilere brug heen. Soms staan de wisenten namelijk helemaal achterin de hoek van het verblijf. Door het pad dat rond het verblijf van de wisenten gaat een stukje te volgen heb je kans om toch een wisent te zien.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/lelystad-big-five-route-en-wisentrout/>

Zaterdag 3 mei 2025

Het Schutterspark in Brunssum is het oudste volkspark van Limburg. Het gebied waar het park ligt, is van oorsprong een mijnbouwgebied. Het park grenst onder andere aan de mijnwerkersbuurt Schuttersveld en de Steenberg Emma-Hendrik. Deze steenberg was oorspronkelijk een steenstort van Staatsmijn Emma en Staatsmijn Hendrik. Het gebied van het Schutterspark werd in 1919 eigendom van Staatsmijn Hendrik.

De route start op parkeerplaats 1 (Heidestraat 20 in Brunssum). Hier zijn geen invalidenparkeerplaatsen aanwezig, wel zijn er veel parkeerplaatsen en enkele speciale camperplaatsen. Vanaf het

parkeerterrein ga je het park in. Aan het begin van de route is een speeltuin; helaas is deze niet ingericht op kinderen met een rolstoel. Voor het Schuttershüske gaat de route rechtsaf. Hier kom je langs een stationnetje van de modelspoorbaan van Stoomgroep Limburg. Over de spoorwegovergang gaat de route langs de kinderboerderij naar de vijvers. Op de route zijn verschillende kleine hellingen en een deel van de route gaat over paden waar ook gefietst mag worden, daarom raden we aan een begeleider mee te nemen.

In het park zijn nog verschillende dingen te vinden die verwijzen naar het mijnverleden van Limburg. De grote vijver in het park heeft al diverse functies gehad. De eerste functie was die van bezinkvijver, waarin het afvalwater van de kolenwasserij werd geloosd. In 1952 werd het park vergroot en vernieuwd en hierbij kreeg ook de vijver ook een nieuwe functie. De grote vijver werd een roeivijver en het water uit de vijver werd ook gebruikt bij de aanleg van de vierde schacht van de mijn Hendrik. Inmiddels is de vijver een visvijver en kan er met bootjes op gevaren worden. Het Schuttershüske staat er al sinds 1921, eerst als melksalon en recreatiecentrum, nu een brasserie. Daarnaast zijn er nog steeds in het park een speeltuin en een hertenkamp te vinden.

Nieuwsgierig? Hier is onze pagina over de wandelroute: <https://rolstoelwandeling.nl/brunssum-rondje-schutterspark/>
